

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Ontwikkelingen met betrekking
tot de Wet Kinderopvang

ons kenmerk
BAOZW/U200902226
Lbr. 09/139

datum
4 december 2009

Samenvatting

Deze ledenbrief informeert u over de laatste ontwikkelingen rondom de Wet Kinderopvang. Per 1 januari 2010 wijzigt de Wet Kinderopvang, waarbij er veel verandert voor gemeenten. Een deel van de wijzigingen, te weten de aanmelding van gastouders, is al per 1 november 2009 ingegaan.

In deze ledenbrief komt aan de orde:

- maatwerk toezicht 2010
- monitoring ontwikkeling aantal gastouders
- afspraken met de GGD
- Landelijk Register en GIR Kinderopvang
- communicatie over de wetwijzigingen door VNG.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8020	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Ontwikkelingen met betrekking tot de Wet Kinderopvang	ons kenmerk BAOZW/U200902226 Lbr. 09/139	datum 4 december 2009

Geacht college en gemeenteraad,

Met deze ledenbrief informeren wij u over de recente ontwikkelingen met betrekking tot de wetwijziging gastouderopvang (wijziging van de Wet Kinderopvang) per 1 januari 2010.

In deze ledenbrief komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- afspraken over maatwerk toezicht 2010
- monitoring ontwikkeling aantal gastouders
- afspraken met de GGD
- Landelijk Register en GIR Kinderopvang
- communicatie door VNG

Maatwerk toezicht 2010

In 2009 is in het Gemeentefonds een structureel bedrag van € 11,9 miljoen gestort voor toezicht en handhaving kinderopvang. Voor 2010 komt daar, in verband met de wetwijziging gastouderopvang, een eenmalige extra storting van € 10 miljoen bij. Dit betekent dat er in het Gemeentefonds voor 2010 ongeveer € 22 miljoen niet geormerkt geld voor toezicht en handhaving kinderopvang is opgenomen.

Toezicht en handhaving kinderopvang zijn wettelijke taken van gemeenten, die ongeacht het door het Rijk daartoe beschikbaar gestelde budget volledig uitgevoerd moeten worden.

Omdat er in 2010 met de gastouders een onzeker aantal inspectielocaties bijkomt, is er met het ministerie van OCW overlegd over de noodzaak om ruimte te creëren in budget en capaciteit, zodat de wetwijziging gastouderopvang op een goede wijze ingevoerd kan worden. Daartoe zijn in het Bestuurlijk Overleg van 10 september 2009 met staatssecretaris Dijkema de volgende afspraken gemaakt:

- de norm voor een inspectie op locatie bij een gastouder wordt gesteld op 1 uur netto

inspectie op de locatie. Daarbij komt dan nog reistijd, opstellen rapport en administratie. De totale duur van een inspectie van een gastouder wordt geschat op 5 uur.

- Kindercentra (dagopvang en buitenschoolse opvang) die in 2009 op kernelementen voldoende scoorden worden in 2010 niet geïnspecteerd. Kernelementen zijn de als zodanig benoemde inspectiepunten in het model van risicogestuurd toezicht. Deze afspraak geldt ook voor kindercentra, die na herinspectie in 2009 voldeden; ook zij worden in 2010 niet geïnspecteerd. Volgens een recente schatting van de Inspectie van het Onderwijs gaat het in totaal om ca. 35 % van de kindercentra.
- De inhoud van een inspectie bij de kindercentra die wel worden geïnspecteerd in 2010, wordt beperkt tot de kernelementen uit het model risicogestuurd toezicht en de punten waarop in 2009 onvoldoende werd gescoord. Hierbij wordt de inspectie zoveel mogelijk onaangekondigd gedaan. Geschat wordt dat daarmee de inspectieduur verlaagd kan worden van circa 13 naar circa 10 uur.
- Voor gastouderbureaus (GOB's) geldt dat zij allemaal in 2010 op een volledige inspectie kunnen rekenen, omdat deze uitgangspunt is voor het al dan niet omzetten van hun voorlopige inschrijving naar een definitieve inschrijving in het Landelijk Register kinderopvang. Tevens zijn er voor GOB's nieuwe eisen waaraan voldaan moet worden, zodat een volledige inspectie van alle bureaus noodzakelijk is.

Monitoring en ontwikkeling aantal gastouders

Omdat het aantal te verwachten gastouders onzeker is, zijn in hetzelfde Bestuurlijk Overleg van 10 september jl. de volgende afspraken gemaakt rondom de ontwikkeling van het aantal gastouders:

- Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ontwikkelt een monitor waarin onder meer het aantal potentiële gastouders wordt gevolgd.
- Als uit de monitorgegevens blijkt dat het aantal gastouders de verwachting (15 à 20 duizend) sterk overtreft, zal OCW met de VNG, GGD NL en de Inspectie van het Onderwijs in een Bestuurlijk Overleg opnieuw spreken over het inspectiekader 2010, de prioritering daarin en de eventuele gevolgen ervan voor het budget. Uiteraard wordt bij het bepalen van de noodzaak tot overleg ook gekeken naar het moment waarop de overschrijding plaatsvinden.

Inmiddels is nog actuelere informatie beschikbaar. Een eerste raming van OCW in november jl. op grond van onderzoek onder gastouderbureaus geeft een veel hoger aantal gastouders te zien; deze raming komt uit op rond de 50.000 gastouders. Of dit aantal realiteit wordt, is onbekend, aangezien de raming is gebaseerd op verwacht gedrag. Het ministerie van OCW heeft VNG en GGD Nederland op basis van deze raming verzocht scenario's te ontwikkelen gericht op de uitvoerbaarheid voor gemeenten en GGD'en.

Daarnaast is VNG van mening dat ondanks de onzekerheid in deze raming op korte termijn bestuurlijk overleg met staatssecretaris Dijkma moet plaatsvinden met als doel de uitvoeringsconsequenties voor gemeenten te bespreken en een helder en werkbaar toezichts- en handhavingkader af te spreken in geval deze raming realiteit wordt.

Afspraken met uw GGD

Waarom afspraken.

Gastouders worden zelfstandig object van toezicht en handhaving. Dit betekent dat de GGD alle gastouders zal moeten inspecteren alvorens er een besluit over een aanvraag tot registratie genomen kan worden door de gemeente. Dit leidt tot een forse toename van het aantal inspecties. Complicerende factor hierbij is dat onzeker is om hoeveel extra locaties het zal gaan.

Uit onderzoek is gebleken, dat in gemeenten waar nu al duidelijke afspraken worden gemaakt met de GGD over kosten en aantallen inspecties en waar regelmatig overleg is om de voortgang te bespreken, het budget en de capaciteit voor toezicht en handhaving het best benut worden. Een reden temeer om in 2010 duidelijke afspraken te maken is dat er meer variëteit komt in soorten inspecties qua intensiteit en dus in tijdsduur en prijs. Daarnaast is een flexibele planning van de inspecties vereist, met name door de onzekerheid voor wat betreft gastouders en het moment waarop zij zich melden. Wij adviseren u samen met uw GGD een goede planning te maken die regelmatig wordt bijgesteld op grond van de feitelijke ontwikkelingen.

Waarover afspraken

De gemeente maakt met de GGD afspraken over toezicht. Deze afspraken betreffen enerzijds financiële afspraken en anderzijds plannings- en werkafspraken.

Deze afspraken kunnen onder meer betrekking hebben op:

- De duur en kosten van inspecties. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden in inspecties van dagopvang/BSO, inspectie GOB en inspectie van een gastouder. De duur en inhoud van deze 3 inspecties zijn verschillend, waardoor de kostprijs hiervan ook varieert
- De wijze waarop betaald wordt voor de inspecties (per inspectie, lumpsum, per inwoner)
- De planning van alle inspecties
- De inhoud van de inspecties dagopvang en BSO in 2010 (zie hiervoor ook 'maatwerk toezicht 2010')
- Hoe gaan we om met het onzekere aantal gastouders
- Periodiek voortgangsoverleg

Belangrijk hierbij is:

- u hebt als gemeente de regie
- u geeft de GGD de opdracht om de inspecties uit te voeren
- plan regelmatig regionale overleggen tussen de gemeenten en de GGD, waarbij ook de voortgang van de inspecties, een noodzakelijke bijstelling van de planning en de ontwikkelingen in het aantal gastouders besproken kunnen worden

Regierol

Wij adviseren gemeenten de regierol, die zij in de verhouding GGD-gemeente hebben, adequaat

in te vullen. De gemeente is de opdrachtgever en de GGD de opdrachtnemer. Dit betekent onder meer dat gemeente eisen kan stellen aan de wijze waarop toezicht wordt gehouden. Ook kan de gemeente nadrukkelijk onderhandelen over het tarief van een inspectie.

Voorjaar 2009 hebben VNG en GGD-Nederland gezamenlijk door het bureau KplusV een onderzoek laten doen naar de landelijke kosten van toezicht en handhaving. De resultaten hiervan hebben als basis gediend voor het overleg met het ministerie van OCW over 2010.

Met betrekking tot de prijsafspraken tussen regionale GGD'en en gemeenten constateren wij dat er onduidelijkheid is over de status van het in dit KplusV onderzoek gehanteerde uurtarief. Daarom willen wij hier het volgende benadrukken.

Het GGD- uurtarief voor inspectie kinderopvang (€ 92,=) uit het KplusV-rapport, is een tarief waar in dit landelijk onderzoek mee is gerekend en had niet tot doel om één landelijk tarief vast te stellen of te adviseren. Bovengenoemd tarief is dus nadrukkelijk niet een landelijk vastgesteld tarief dat door gemeenten aan de GGD'en betaald zou moeten worden. Op zowel de website van VNG als GGD-Nederland zijn zomer 2009 berichten verschenen om deze onduidelijkheid weg te nemen.

Landelijk Register (LR) en GIR Kinderopvang

Het verplicht gestelde Landelijk Register, dat de gemeentelijke registers vervangt, moet in januari 2010 gereed zijn. Voor de eerste periode is gekozen voor centrale invoer via een data-entry bureau. Op het moment dat ook de GIR Kinderopvang (Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte met de inspectie- en handhavingmodule en de managementinformatie voor gemeenten) medio mei 2010 gereed is, zal er verdere gefaseerde uitrol over gemeenten plaatsvinden. Tot die tijd sturen gemeenten een kopie van alle aanvragen en besluiten naar het centrale data-entry bureau dat voor invoer in het landelijk register zorgdraagt. Tevens zal met deze gegevens de ontwikkeling van het aantal gastouders gemonitord worden.

Tevens zal het data-entry bureau zorgdragen voor overheveling van de bestaande gemeentelijke registers naar het landelijk register in de eerste 6 maanden van 2010. Over de wijze waarop dit gedaan wordt, zullen wij u zo spoedig mogelijk nader informeren.

Voor de aanvraag voor registratie van gastouders zijn inmiddels een standaardaanvraagformulier en aanvraagvoorwaarden beschikbaar op de site van de VNG.

Voor de overige vormen van kinderopvang (dagopvang, BSO en GOB) zullen ook formulieren ontwikkeld worden, die door de Minister worden vastgesteld. Deze zijn medio december 2009 gereed.

Communicatie

In september en oktober jl. heeft het VNG-projectteam kinderopvang vier regionale informatiebijeenkomsten gehouden voor gemeenten, waarin uitgebreid is ingegaan op de komende wetwijziging en de gevolgen daarvan voor gemeenten.

Het projectteam kinderopvang is ook de komende periode beschikbaar voor meer advies op maat bij de uitwerking van deze wetwijziging voor individuele gemeenten.

Voor de communicatie over alles met betrekking tot de wetswijziging en de invoering van het Landelijk Register en de GIR Kinderopvang, heeft de VNG een aparte website geopend, te weten www.vng.nl/kinderopvang. Hier zullen wij alle informatie over dit onderwerp publiceren.

Onderwerpen die op de site zullen komen zijn:

- alles rondom invoering Landelijk Register en GIR.
- Alle wet- en regelgeving per 1 januari 2010
- Veelgestelde vragen
- Voorbeeldbrieven
- Tips en adviezen

Deze site wordt dagelijks bijgehouden en bevat de meest actuele stand van zaken. Wij adviseren u daarom regelmatig de site te bezoeken.

Voor (landelijke) informatie gericht op gastouders, vraagouders en gastouderbureaus wijzen wij u op de website www.implementatiekinderopvang2010.nl. Deze site is ingesteld door het ministerie van OCW.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.